

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 10.

V Ljubljani, v torek 14. januarja 1896.

Letnik XXIV.

Vzor liberalne države.

Svojedobno smo poročali o nečutenih krivicah, ki so se dogajale katoliškim volilem v Stupavi na Ogerskem. Umevno je, da užaljeni duhovi niso mogli voljno prenašati vnebovpijočih krivic, in vložili so pritožbo na državni zbor.

V pojasnilo omenjenih dogodkov in liberalnega značaja mažarske vlade navajamo tukaj nekaj podrobnostij, kakoršne so navedli užaljeni volilci v pritožbi na državni zbor.

Od 1930 došlih volilcev katoliške ljudske stranke jih je odgnal predsednik volilne komisije 450, toraj skoro četrti del vseh volilcev brez vsakega pravega vzroka. Le na ta način je dobil državni tajnik Latkoczy večino 894 glasov nasproti kandidatu katoliške ljudske stranke, ki je dobil samo 651 glasov. Volilna komisija je pri tem činu postopala popolno samooblastno. Pri malenkostnih, večkrat namenoma navstalih pomotah v volilnem imeniku niso bili vprašani dotični župani za pojasnilo, marveč vsaka malenkost je dala mažarsko-liberalni komisiji povod, da je odgnala volilca kot „nepravega“ z volišča. Naj sledi tukaj nekoliko takih slučajev.

Analfabete so silili, naj zapišejo svoja imena ali zlognjejo. In reveži, ki se 37 ur čakali v gostem dežju in lakote medleli, so črkovali Vencel mesto Vencel, in to je zadoščalo, da so jih odgnali. Ako je kdo odgovoril, da je mizar, pa je bilo v volilni listi zapisano, da je obrtnik, ni smel glasovati. In tako dalje. Če pa je volivec na vsa vprašanja odgovoril pravilno, vprašal ga je načelnik po imenu ter ga odpodil, če je slišal mesto Klima Klimó. Tako pa je načelnik postopal le proti ljudski stranki, dočim je za Latkoczyja pustil glasovati več mrtvih, celó jednega samomorilca, ki se je pred letom usmrtil v Pešti.

Uprav silovito so postopali proti volilem nasprotnih stranke. Stati so morali v hudem dežju 37 ur, od 8. ure zjutraj 5. decembra do 6. ure zvečer 6. decembra 1200 korakov od volišča v velikem blatu. Pomilovanja vredni so bili ti mučeniki ljudske stranke v „deželi pravega liberalizma“. In ko so posamični pristopili k volitvi, morali so se prepričati, da jim kreature bistrškega paše kratijo državljansko pravico, za katero so trpeli celih 37 ur. Revežem niti dovolili niso, da bi si živež vzeli s svojih voz, kajti odpeljali so jih 800 korakov v stran in volilce je obkolil trojni kordon, da se niso mogli ganiti. Ko so se prebivalci Stupave hoteli usmiliti lačnih, žejnih in prezeblih volilcev ter so jim prinesli posode vode, prebrnili so jim orožniki posode, da so morali „prosti ogerski volilci“ gasiti si žejo z umazano snežnico v kolovozih. O groznih mukah navajajo krščanski volilci v svoji peticiji: „V oni strašni noči so volilci naredili ognje, toda orožniki so jim ognje razmetali. Dekan dr. Kovač se je pritožil pri načelniku volilne komisije, toda ta ga je zavrnil na sodnika v Stupavi, ki pa je odločen pristaš liberalcev. In ta sodnik je odklonil dovoljenje.“

Mej volilci so bili bolehi in stari možje, ki se niso mogli uleči na mokra in blatna tla, poleg tega jih je straža tesno obkolila, in tako so stali jeden dan, jedno noč in še jeden dan in morda drugo noč! Ali je to človeško!? Ali more človek to prenesti?

Pritožili so se pri predsedniku še 6. decembra zjutraj; on je meral vedeti o skrajno slabem vremenu, kakor tudi o tem, da so volilci zmrzovali na tem travniku od 5. decembra zjutraj. Zakaj se ni potrudil, da bi se sam prepričal in revežem pomagal?

Mej tem ko je predsednik volilne komisije odslovil 65 liberalnih volilcev iz Malaczke v 55 minutah, 17 liberalnih volilcev iz neke druge vasi v desetih minutah, je potreboval za 103 katol. volilce iz Malaczke 5 ur 10 minut, in za 100 drugih volilcev, od katerih jih je odgnal samo 54, pa 5 ur in 25 minut; torej je potreboval za 82 liberalnih volilcev 1 uro 5 minut, za 200 volilcev katoliške ljudske stranke 10¹/₂ ure, beri deset in polovico ure! Grozno se pa moti, kdor meni, da je bilo s tem končano satansko počenjanje. Liberalni kolovodje niso bili zadovoljni s tem, da so pustili volilce dva dni in jedno noč v snegu zmrzovati brez strehe in hrane ter jih zasramovali in ogoljufali za svoje pravice. Ne! Potem, ko so katoliški volilci zapustili volilno dvorano, morali so zopet čakati na prostem tako dolgo, dokler ni oddal zadnji volilec svoje glasovnice, kar je trajalo blizu 6 ur. Mej tem časom pa so smeli liberalni volilci posedati po gorkih krčmah in živati, kar se jim je zljubilo. Poleg tega so vsakega liberalnega volilca takoj pustili domov, ko je oddal glasovnico.

Preobširno bi bilo, popisovati neštene krivice, katere so povzročili občinski uradniki več tednov pred volitvami. Koliko potov in drugih sitnostij so imeli katoliški volilci že pri sestavi volilskega imenika.

Te vrste naj zadostujejo, da se označijo neštene nezakonitosti pri volitvi v Stupavi. Iz navedenega se jasno razvidi, kako umevajo liberalci vporabljanje svobode, oni liberalci, ki bi tudi v Avstriji radi vladali.

Žalostna posledica te volitve je nad 70 bolnih vojakov v bolnišnici in nad 100 volilcev ljudske stranke, ki so zboleli za vročinsko in drugimi boleznimi.

Vprašanje nastaja, se bodo li zasluženo kaznovala ta nečuvana dejanja, o katerih bi nihče ne hotel trditi, da so resnična, ako bi ne bila objavljena v uradnih listih? Gotovo in še kako strogo bodo kaznovana! — Szalaviczky bode postal tajni svetnik in njegova kreature Bartal je sijajno dovršil prekušnjo za bodočega nadžupana. Taka je toraj sloboda v nekdanjem marijanskem kraljestvu.

Hrvatske šole in meščanski šovinisti.

Iz Zagreba, 10. jan.

Radi tega, ker so prouzročili hrvatski vseučilišni dijaki poznato demonstracijo prigodom navzočnosti presvetlega cesarja in kralja v Zagrebu, obsojevale so se hrvatske šole ne samo po mažarskem časopisju nego celo tudi v ogerskem saboru, češ da se v njih goji hrvatski šovinizem v velikej meri, kajti le tako odgojena mladež je mogla po mislih pravih mažarskih šovinstov izvesti omenjeni čin. Mažari seveda ne preiskujejo, je li kakšna njihova trditev o hrvatskih odnošajih resnična ali ne, pa tako je tudi z omenjeno trditvijo o hrvatskem

šovinizmu. Moramo potrditi, da se redko kje tako trezno, posebno kar se tiče narodnosti, odgojujejo otroci, kakor po hrvatskih šolah. Nam zares ni jasno, kaj bi Mažari radi od nas imeli. Nas pomagari, kar je seveda njihova želja, ne morejo, kajti Hrvati so toliko probujeni, da Mažari to ne bi mogli izvesti, ko tudi Hrvatska ne bi bila autonomna po pogledu šolstva. Zatoraj je ravno čudno, da so tako drzoviti ter zahtevajo od nas, da naše šole ne goje hrvatske ideje, nego mažarsko. To pa ne zahtevajo samo opozicionalni Mažari nego tudi vladini. Vsaj ti poslednji bi morali znati, da obstoji mej Hrvatsko in Ogrosko neka nagodba, po kateri je Hrvatska v šolskih zadevah autonomna, in da oni nimajo pravice, mešati se v naše zadeve, kakor se tudi Hrvati ne mešajo v njihove. Ali soditi po njihovih izjavah imajo vendar neko nado, da bi jim mogla današnja hrvatska vlada v marsičem popustiti. In ravno se je našel neki oficijozus, ki je napisal v „Pester Lloyd“ dolg dopis, v katerem izpričuje hrvatsko vlado, da do zdaj ni mogla toliko baviti se s šolo, da bode pa v bodoče strogo pazila, da se tudi po šolah zadovoljava duhu ogersko-hrvatske nagodbe ter da misli vlada popraviti šolske knjige v tem duhu. Šolske knjige za ljudske šole so zares že predelane deloma v tem duhu, a zdaj pridejo, kakor se trdi, tudi knjige za srednje šole na vrsto. A vseučilišne? Te pridejo menda na red še le tedaj, ko se bodo prenehali sedanji vseučilišni profesorji, seveda privrženci sedanjih vlad, baviti s politiko, ter bodo imeli več časa za pisanje učnih knjig.

Izjava tega dopisnika o naših šolskih knjigah za ljudske šole je dala povod, da se je potrudil nekdo iz našega tabora ter pregledal mažarske šolske knjige za ljudske šole. Hotel se je prepričati, kako odgojujejo Mažari svoje otroke in če je pri njih mažarski šovinizem odstranjen iz šol. A kaj je našel v teh šolskih knjigah? V obilnej meri ono, kar nam Mažari po krivici oponašajo. V vsakem berilu čuješ samo o vrlinah mažarskega naroda, o slavnej njihovej zgodovini, v kateri se proslavljajo celo največji uporniki proti vladarski rodovini habsburški, o krasnej mažarskej zemlji in mažarskem morju, kjer živi samo en narod, ki ljubi svojo slobodo, za katero se je vedno boril. Vsa šolska knjiga je polna same hvale mažarskemu narodu, a o vseh drugih prebivalcih molči, nima besedice zanje. O Hrvatskej ne vé nič drugega povedati nego to, da so jo Mažari osvojili in da ni bila nikdar samostalna kraljevina. O kakšnej osemstoletni zvezi med Mažari in Hrvati ne vé, in vendar je ta zveza našim vladinim ljudem vedno na jeziku. O ogersko-hrvatski nagodbi popolnoma molči, kakor da Hrvatske sploh ni več, saj so tudi njeno morje vkup z Reko prekrstili na mažarsko morje in mažarsko Reko. Takšne so mažarske šolske knjige, pa ti šovinisti se usojajo soditi nas in naše moramo reči skoraj premalo narodne knjige, posebno še popravljene, v katerih se je moralo sprejeti nekaj beril iz zgodovine srbske in tudi ogerske, da se zadovolji vsem, a vendar pri vsem tem se še več zahteva, dočim sami nas popolnoma prezirajo. In mi jim popuščamo in obetamo še več za nje storiti po njihovih zahtevah! Ni li to zopet žalosten dokaz, kako nas silijo, da nazadujemo tudi v narodnem pogledu. Temu ravnanju naših merodavnih krogov mora se hrvatski narod

opreti, ne iz strahu, da bi se dala streti na ta način naša narodna zavest, nego radi razžaljenega ponosa. Mažar nas ne smatra ravnopravnim, nego nas hoče storiti podložne, pa še od nas državito zahteva, da mu bodemo za podlago njegovej peti. Če Mažar tega ni mogel izvesti skozi 800 let, odkar je postal naš sosed, ne bode se mu posrečilo, če Bog da, tudi ne v bodoče vkljub vsem hrvatskim omahljivcem in popustljivcem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. januarja.

Socijalni demokrati o novi obrtni noveli. Na Dunaju je bilo v nedeljo 18 socijalno-demokratskih shodov, na katerih so socijalisti pojasnili svoje stališče nasproti predlogi o novi obrtni noveli. Izjavili so se proti temu načrtu in sicer zato, ker je zakon, ki zahteva, naj se poojstre zahteve za dokaz vsposobljenosti, preveč nazadnjašk in ker so se pri sestavi tega načrta prezirale zahteve socijalnih demokratov. Sploh se pa vidi, da so socijalni demokrati tudi to priliko porabili v ta namen, da so udrihali po klerikalnih krščanskih socijalistih. Znamenja kažejo namreč jasno, da so židovski liberalci najeli z denarjem vodstvo dunajske židovske socijalne demokracije, da naj hujska proti krščanskim socijalistom z ozirom na bližnje mestne volitve. Na shod socijalistov v 9. okraju je prišel tudi poročevalec Exner, ki je hotel načrt pojasnovati in zagovarjati. Videl pa je kmalu, da to ne gre in zato je priznal, da je načrt zelo pomanjkljiv, ter da ga bo skušal popraviti vsaj deloma tako, kakor to zahtevajo socijalisti. Radovedni smo, kakošno vlogo bo v zbornici igral pri tej razpravi poročevalec Exner. Najbrže ulogo komedijanta, ker je že sedaj socijalistom napovedoval, da bo to zadevo razpravljal že novi državni zbor.

Bourgeoisov program. Francoski ministri predsednik Bourgeois je imel predvčerajšnjim daljši političen govor v Lyonu, ki je tem važnejši, ker se je danes otvorilo pomladansko zasedanje državnega zbora. Pravega programa se je govornik zelo malo dotikal. Govoril je najprej o demokratičnem proračunu in obljubil mnogovrstna zboljšanja na socijalnem polju brez natančnih pojasnil. Bolj odkrito se je izrazil o nameravani davčni preosnovi in osnovnih temeljih delavske zakonodaje. O teh točkah poročajo brzojavno samo to, da so radikalni in socijalistični listi zelo zadovoljni z njegovimi pojasnili, mej tem ko izražajo zmernejši listi nekatere pomisleke. Glede zunanje politike se je izjavil nekako tako, kakor vsi njegovi predniki; povdarjal je le veliko važnost državne zveze z mogočnim ruskim narodom. Radovedni smo, kaj bo odgovorila Rusija, ker se na Francoskem tako pogosto postavlja ta zveza na dnevni red.

Norvegtja. Kakor se iz Kristijanije poroča, vlada kaj uspešno deluje na pomnoženje norveške armade. Posebno pa se skrbi za pomorstvo. Vsak količnik važnejši kraj, ki bi bil pripraven ob času vojne, se bode utrdil in preskrbel z vojnimi potrebščinami. Za pomnoženje pomorstva je naročila vlada dve novi oklopnici za 220.000 funtov šterlingov, ki morajo biti dogotovljeni do konca oktobra tega leta. Poleg tega je predlagal vojni generalni štab, naj se preosnuje črna vojska in na ta način zdatno pomnoži vojna moč na suhem in na morju. S tem predlogom se bode pečal državni zbor v jedni prvih sej.

Dogodki na Transvaalu. Po poročilu „Reuters Office“ so odpotovale danes Jamesonove čete iz Natala na Angleško. Častniki so ostali še v Praetoriji, vendar se pa trdi, da tudi ti v kratkem odrinejo. Predsednik Krüger je izdal oklic na prebivalce v Ivanovem Gradu, v katerem jih pozivlja, naj mu pomagajo, da se republika prestvari v deželo, koder bi zamogle v miru živeti vse narodnosti. Prepoved gledé potnih listov je preklicana. Trdi se tudi, da zahteva Krüger spremembo pogodbe z leta 1884. Temu pa oporeka „Standart“, ki pravi, da bi se taki zahtevi v prvi vrsti odločno ustavljala angleška vlada, ki ima do sedaj največ vpliva na transvaalsko republiko.

Slovstvo.

Životopisni obrazci iz obsega obrta, umetnosti in industrije.

Izdal dr. Frančišek vitez Haymerle. Preložil A. Funtek. V knjižici, obsegajoči 100 strani v osmerki, podaje nam prelagatelj sedem-

najst kratkih životopisov znamenitih mož, ki so se odlikovali v umetnosti ali pa so si zadobili mnogih zaslug za procvitanje obrtnosti in industrije. Vendar pa zbirka ni zgolj prevod, marveč nam nudi tudi kratke životopise treh znamenitih Kranjcev: Antona Samasse, zvonarja, Fidela Terpinca in Gust. Töniesia, domačih industrijev. — Brezdvajbeno bodo knjigo zadostno čitali naši obrtniki, navdušujoč se z njo za vztrajno in trudoljubivo delovanje, brez česar ni mogoče doseči nič velikega na torišči omejenih strok človeške tvornosti. Kajpada na nekaterih krajih ni prav lahko umeti vsega, kar želi pripovedovalec povedati, zato ker navadnim čitateljem strokovna terminologija ni jasna. Modro je ukrenil torej prelagatelj, da je pridodajal knjižici še kratek slovarček nekaterih tehniških izrazov, ki bode čitateljem jako dobro služil. Tudi mi želimo, da bi knjižica vplivala tako, kakor je izrazil željo prelagatelj v predgovoru: da bi blažila srce in utrjevala voljo mladim obrtnikom, kažoč jim v posamnih podobah, da vse premore: odločna volja in pravno življenje.

Cena trdo vezani knjižici je 50 novcev. Dobiva se v bukvarni Kleinmayr-Bambergovi v Ljubljani.

Cerkvena glasba.

Immaculata. Latinska maša. V čast Brezmadežnemu Spočetju zložil in založil ter velezaslužnemu, blagorodnemu gospodu Antonu Foersterju poklonil Gotthard Rott, župnik v Stari cerkvi. V Ljubljani, 1895. Tisek Miličeve tiskarne. Cena?

Maša ta, katera ima poleg predpisanih stalnih mašnih spevov še graduale „Benedicta es“ in ofertorij „Ave Maria“, zložena je vseskozi v pravem cerkvenem duhu in zato jo radi priporočujemo mešanim cerkvenim zborom.

Ne radi pa bi se sprijaznili z nekaterimi harmoničnimi postopi, kakoršni so n. pr.: 1. V 21. taktu Kyrie, v 19. taktu Gloria, v 8, 10, 67 in 75 taktu Credo-bas poskoči iz kvartsektakorda, kateri je sploh v maši tudi premnogokrat upeljan in daje glasbi moderno lice. Harmonijslovno pravilo veli, da bas v tem akordu sicer zamore diatonično ali kromatično postopati, a ne skakati zato, ker spada kvartsektakord k šibkim harmonijam in nima one stalnosti, kakoršno imajo razni triglasi in sektakordi. 2. V Credi pri „Deo vero“ postopata alt in tenor v oktavnih paralelakah, enako pri „consubstantiali Patri“. 3. Drzen je gotovo pri „Spiritu sancto ex Maria“ basovni skok v veliko septimo c—h navzgor! 4. Pri „Et ascendit in coelum“ ne ugajajo nam kvartni postopi med basom in tenorom. Dalje rabi čista harmonija nepripravljeno septimo le tam, kjer se je slišal že prej nje temeljni ton ali pa tam, kjer se sreča septima s temeljnim tonom v protigibu „motus contrarius“. 5. Ritem v ofertoriju postopa na več mestih prehlavno.

Malenkosti smo omenili za to, ker motijo lepo delo in bi jih ne bilo, ako bi bil dal g. skladatelj, ki nam teh opazk ne bo zameril, svoje sicer vrlo delo pred tiskom veččaku v pregled. Fajgelj.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. januarja.

(Kanonično umeščen) na faro Poljanico je bil danes v. č. gosp. Matija Novak. Čestitamo!

(Prezentovan) za župnijo Prežganje je č. gospod Jožef Pristov, kapelan v Dobu.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega, v sredo, 15. dan januarja 1896. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznaniła predsedstva. II. Vodovodnega ravnateljstva poročilo: a) o položitvi vodovodnih cevij po Opekarski cesti preko ceste v Mestni log do Konjušnega trga; b) o določitvi stanovanja v mestni hiši jednemu organu mestnega vodovoda. III. Užitninskega ravnateljstva poročilo o premembi v upravi užitninskega zakupa. IV. Policijskega odseka poročilo o prošnji gremija ljubljanskih trgovcev za ohranitev kaznilnice na Gradu. V. Finančnega odseka poročilo: a) o gradnji nove topničarske vojašnice v Ljubljani; b) o vojaškega erarja ponudbi gledé vojaškega preskrbovališča in vojaške bolnice; c) o vinkulovanji glavinskih delnic Dolenjskih železnic v nominalni vrednosti 55.000 gold.; d) o skontrovanji mestne blagajnice in z njo združenih fondov dné 11. sept. 1895. l. VI. Šolskega odseka poročilo: a) o nasvetih c. kr. mestnega šol. sveta gledé povišanja dotacij za stvarne potrebščine, učila in knjižnico in gledé dovolitve izvanredne podpore za ureditev šolskega vrta pri dvorazrednici na

Barji; b) o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta zadevajočem popolnitev mesta otroške vrtarice pri I. mestnem otroškem vrtcu; c) o prošnji mestnega učitelja Fr. Kokalja za nagrado za spisane strokovne kataloge. VI. Pomožnega odseka poročilo o prošnji za novo brezobrestno in 3% posojilo.

(Ljudsko gibanje l. 1895 pri sv. Jakobu v Ljubljani.) A. Rojenih je bilo 186 otrok, dečkov 92, deklic 94. Dvojčki so bili 4 krat, mrtvorjen 1 krat. — B. Mrličev je bilo 152; moškega spola jih je umrlo 84, ženskega 68. Izpod 6 let starih otrok je bilo pokopanih 74, torej le 2 manj nego polovica mrličev, izmed teh 74 otrok jih je bilo 55 od zakonskih starišev, 19 pa od nezakonskih mater. Najstarejši mož (oženjen) je dosegel 80 let, najstarejša žena (mestna reva) je umrla 90 let stara. — C. Oklicanih je bilo 74 parov. — C. Porok je bilo vseh skupaj 72, mej temi 19 tujih (delegovanih). 11 krat so se oženili vdovci, vselej z dekleti, omožile so se 4 vdove, vsaka je dobila fanta. Najstarejši ženin vdovec, 61 letni, je priženil 52 letno dekle; najmlajši ženin vdovec, 29 let star (Mažar) je dobil 21 letno domačo gospodično. Najstarejša nevesta vdova 52 letna, je osrečila 54 letnega fanta, najmlajša 24 letna vdova pa 27 letnega fanta. Najstarejši samski ženin, 54 let star, se je oženil z najstaršo 52 letno vdovo, najmlajši samski 22 letni ženin je dobil 22 letno samsko dekle. Najstarša 52½ letna dekle je primožila 61 letnega vdovca, najmlajša 17 letna dekle pa 25 letnega fanta. Mladoletnih ženinov je bilo 8, nevest pa 28. Nevest rojenih l. 1874 je bilo 5, l. 1875 rojenih 6, l. 1876 rojenih pa zopet 5.

(Izpisek iz matice duhovnega urada v deželni bolnišnici za leto 1895.) A. Krstna knjiga: Rojenih 154 otrok, 36 zakonskih, 118 nezakonskih. B. Mrtvaška knjiga: Mrličev 400, v hiralnici 86, v bolnišnici pa 314 in sicer: a) v stari bolnišnici (Dunajska cesta št. 20) skupaj 231; b) na infekcijskem oddelku (Poljanska cesta št. 42) pa 3; c) v mestni bolnici za silo na ljubljanskem polju za sv. Krištofom 28; d) v novi bolnišnici v Vodmatu 52.

(Iz Srednje Vasi v Bohinju.) Raiffeisenova hranilnica in posojilnica v Srednji Vasi, ki bode imela dne 2. februarja t. l. prvi redni občni zbor, izkazuje od dne 18. maja 1895, ko je začela poslovati, pa do dne 31. decembra 1895 24.962 gld. 70 kr. dohodkov, 23.564 gld. 54 kr. izdatkov, tedaj skupnega denarnega prometa 48.527 gld. 24 kr. Mej tem časom pristopilo je 78 družnikov, ki so plačali po 1 gld. delež. — Vložilo je 130 strank 21.034 gld. 20 kr., izposodilo pa si je 59 dolžnikov 22.191 gld. 52 kr. Čisti dobiček znaša 84 gld. 85 kr. Vložene denarja se je moralo največ pošiljati „Zvezi“ in drugim posojilnicam, kajti domačini več vlagajo, kakor pa izposojujejo, kar je vsekako veselo znamenje in dokaz še dokaj ugodnega gmotnega stanja mej skromnimi in varčnimi Bohinjci. I. R.

(Splošni regulacijski načrt) za stolno mesto Ljubljano, kakor ga je v to svrhu postavljena enketa odobrila, je izdal tukajšnji fotograf Viljem Helfer.

(S Šenturške gore) 13. januarja. [Rodiola lek]. Zadnji mesec starega leta oglasila se je nadležna bolezen davica (difteritis) tudi na naši gori. Lotila se je najprej odraslih možkih in ženskih, potem pa tudi otrok. Dajal sem jim Rodiola lek in vsi so ozdraveli, nobeden ni umrl. Bi-li ne bilo dobro, da bi tudi drugod, kjer se prikaže prej imenovana bolezen, rabili Rodiola lek. Ako se še drugod tako uspešno potrdi, kakor se je tu pri nas, potem imamo izvrstno in prav ceno domače zdravilo zoper davico, morilko otrok. Ker imam še nekaj rodiolekih korenin, vsakemu rad postrežem žnjimi, kdorkoli jih želi. Kako se napravi in rabi lek, povedal sem predlanskem v „Slovenec“ št. 259. Dostaviti še moram, naj odrasli človek uzamši v usta lek, malo pogrglja žnjim, ako more, potem pa požre. Majhenim otrokom se lahko da na sladkorju. Tedaj še jedenkrat: Poskusite še drugod preganjati davico z imenovanim lekom in, če se drugod tako dobrodejno potrdi, kakor se je na naši gori, obvarjemo marsikoga prerane smrti. Robič.

(O delovanju bolnice usmiljenih bratov v Kandiji) v minulem letu posnemamo iz drugega poročila naslednje zanimivosti. V bolnico se je sprejelo v minulem letu 623 bolnikov, od leta 1894 jih je ostalo 30, toraj se je zdravilo skupno 653 oseb. Od teh je bilo koncem leta ozdravljenih 480, zboljanih 112, neozdravljivih 9. Umrlo je v letu 1895 20 bolnikov in 32 jih je koncem leta ostalo v nadaljni zdravniški oskrbi. Po stanu je bilo 279 kmetov, 29 učencev, 24 dninarjev, 21 čevljarjev, ostali

stanovi so bili zastopani po manjšem številu. Največ, namreč 535 bolnikov je bilo iz Kranjskega, dalje 26 s Hrvaškega, 17 je bilo Stajercev, 11 Italijanov, 10 Primorcev, 5 Čehov. Po trije bolniki so bili doma iz Spod. Avstrije, Koroške in Šlezije, po dva iz Moravske, Ogrske in Bavarske ter po jeden iz Tirolske, Bosne, Pruske in Mecklenburg-Schwerinske. Po veri je bilo 625 rim. katoličanov, 22 grško-katoličanov, 1 pravoslavne vere, 1 luteran in jeden žid. Vsota oskrbovalnih dni vseh bolnikov znaša 10.354, na jednega pride povprečno 16 dni. — Lepi sadovi krščanske ljubezni!

(Vodmatci se bojé postati Ljubljancje.) Iz Vodmata, 14. januarja: Znano je, da se zlasti radi nove bolnišnice cel Vodmat namerava priklopiti ljubljanski mestni občini. Posestniki se iz raznih vzrokov temu ustavljajo ter predlagajo, naj bi se samo nova bolnišnica ter k večjemu še posestniki do Dolinarja (Majarončka) in Friškovec privzeli pod mesto. — V imenu prizadetih posestnikov: Franc Klinar.

(Od Želimelj.) Pravi unicum okrajnih cest v ljubljanski okolici je kos okrajne ceste ležeč mej Krčnovim mlinom in Kremenco pri Igu. Tu leže tako zvane izanske „Gavge“. Sicer se tu sedaj ljudje ne trpinčijo, pač pa uboga žival, tako, da vender še vedno ostane nomen — omen! Kakor po mnogih drugih krajih so „jaga“ dne tudi tu prav iskali, kje da bi dobili kak hud strmec. Dokler se je cesta posipala in v redu držala, je bilo še. Ali sedaj, ko cestarja nikdo ne vidi, je pokazala cesta rebra. Nastale so v najhujšem klanecu gole skalnate plošče, tako, da je velika nevarnost, da ti žival sedaj pa sedaj ne spodrsne in se ne pobije! Čul sem, da je bilo že pred leti sklenjeno, da se bode ta strmec preložil. Ravno cesto pod Kremenco bi bilo kaj lahko izpeljati in to z malimi potroški. Pa nikdo živih se ne gane; oni, kojim to mari, dremljejo, cesta pa je sama s seboj zadovoljna, a mi ne! Prav hvaležni bi bili našima gg. poslancema, ko bi se potrudila in prišla jedenkrat pogledat te živinske „gavge“ in stvar malo sprožila v deželnem zboru. Tudi načelnika cestnemu odboru bi za to prosili. Čas je že, ker so gavge povsod odpravljene, da še izanske jedenkrat padejo! Pa kakor je na tem kraju cesta „trda“, tako je dalje proti Igu jako „mehka“. Ko pa prideš do izanske vasi, ti pa najbolj kaže voz spreči pa najeti čoln, da ž njim prebredsš strašansko blato skozi Ig. — Kedor misli, da pretiravam, prosim, naj se sam prepriča, kadar bode zopet južno vreme. Tako neprehodno blato je ondi celo tedaj, ko se po drugodi že prah dela.

(Gorelo) je sinoči okrog 5. ure tam nekje pri Savi. Natančnejih poročil pričakujemo.

(Potres) s podzemeljskim bobnenjem srednje sile je bil zbudil ljudi po noči 5 minut pred 1/2.2. uro.

(Iz Celovca), 12. jan.: Svitli cesar je podaril nunam „dobrega pastirja“ v Kazazah ob Celovcu 1000 gld. za razširjenje zavoda v rešitev spridenih deklet. — Lansko leto zglasilo se je v celovških gostilnah vkup 19.914 tujecev (l. 1894: 17729, leta 1893: 17.292). Umrlo je v istem času 643 oseb (l. 1894: 695, l. 1893. 692). — Dne 10. jan. se je otvorila nova mestna hranilnica v Piberku. Hranilnim vlogam daje 3 3/4%, za vknjižene dolgove jemlje 4 3/4% in 1 1/4% amortizacije. Doba amortizacije je 33 let. — Ciril-Metodova podružnica za Beljak in okolico je imela dne 6. januarja dobro obiskan občni zbor v Stopicah. Govorniki gg. Dragotin Hribar iz Celja, župnik Gregor Einspieler in župnik Davorin Krejčič, razkladali so v lepih besedah pomen dobre šole, nje vpliv za prihodnost in spodbujali k vstrajnosti. Pevci peli so vmes lepe slovenske pesmi in tako povzdignili zborovanje do prave veselice.

(Bolnišnica usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.) Letnemu poročilu za 1895 povzamemo: Bolnikov je bilo 1362, ki so se oskrbovali vkup skozi 24006 dni, jeden povprečno po 17.6 dni. 984 bolnikov je ozdravelo (72.2%), umrlo 62 (4.3%). 1079 bolnikov je bilo s Koroškega, 62 s Kranjskega, 48 s Stajerskega, 12 s Primorskega, 25 z Ogrskega, 26 z Laškega itd. Po verozgovedanju je bilo 1337 katoličanov, 1 pravoslavac, 22 protestantov,

2 žida. — Navedene številke kažejo, kako blagodejno deluje bolnišnica za trpeča človeštvo. Naj bi našla obilo podpornikov! —ru—

(Iz celovške škofije.) Mil. knezoškof dr. J. Kahn je odpotoval dne 12. t. m. na Dunaj k škofskemu posvetovanju. — Mil. knezoškof je imenoval za kn. šk. duh. svetovalec č. gg. M. Baumgartner-a, župnika pri sv. Boštjanu ob Vis. Ostravici; o. Placida Keinbacher, O. S. B. župnika v Št. Juriju v labudski dolini; Val. Legat-a, župnika na Jezerskem. — Vč. g. stolni korar G. Bittner je imenovan „canonicus poenitentarius“ in vč. g. korar dr. J. Somer, načelnikom škof. knjigovodstva.

(Iz Gorice) se nam piše: Ne verjetno, a resnično. Čujte ljudje božji, kako prijazen je goriski magistrat Slovencem. V nedeljo dal je prilepiti po goriških voglih lepake v laškem jeziku, vabeče slovenske stariše, naj pripeljejo vpisat otroke v novo mestno slovensko šolo pod Turn. Ali je to počenjanje smešno ali neumno? Ne, to je drzno želenje Slovencev, ki priča vsemu svetu o omenjeni zagriženosti, o plamtečem sovraštvu laškega zastopa nasproti slovenske manjšini v Gorici. Nesrečni, pretirani nacionalizem pregnal je iz narodov ljubezen in pravičnost in vpeljal moč pesti.

(Ogenj.) Iz Komna se nam poroča: V Hruševici na Krasu, komenskem okraju, se je v soboto 11. t. m. vnel ogenj. Zgorela je hiša št. 1 in dve gospodarski poslopji. Največa nesreča pa je bila ta, da je zgorel v hiši tudi gospodar, ki se od dima omamljen, ni mogel rešiti.

Društva.

(Občni zbor Muzejskega društva za Kranjsko) bode v ponedeljek, dne 27. januarja v Rudolfinu z navadnim vspešnim.

(Društvo „Pravnik“ v Ljubljani.) Po smislu društvenih pravil (§§ 7. do 10.) sklicuje odbor društva „Pravnik“ v Ljubljani redno glavno skupščino za letošnje leto na dan 27. januarja t. l., zvečer ob pol 8. uri v prostorih ljubljanske čitalnice v „Narodnem domu“. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Volitev: a) društvenega načelnika; b) 10 odbornikov; c) preglednikov računa. 6. Posamezni nasveti. — K obilni udeležbi vabita za odbor: Dr. A. Ferjančič, t. č. načelnik; dr. Makso Pirc, t. č. tajnik.

(Pri občnem zboru delniškega društva za narodni dom v Rudolfovem) 4. t. m. odobril se je letni račun za l. 1895. V dohodkih 366 gld., v stroških 273 gld. 83 1/2 kr., v prestanku 92 gld. 27 1/2 kr., imetja 10.614 gld. 87 1/2 kr., v pasivih 10.299 gld. 53 kr., rezervni fond z imetjem 1077 gld. 97 1/2 kr., in sklenilo se izplačati na kupon 18 nov. 1895 3 odst. dividenda. V upravni odbor bili so voljeni prejšnji odborniki in prejšnji pregledovalci računov. G. dr. Tavčarju se je izrekla zahvala za podarjeno delnico, ki se je odstopila čitalnišnemu društvu v Rudolfovem.

(Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju) razpošilja ravnokar sedmo letno poročilo o svojem delovanju v letu 1894/95. Spominja se najprvo v tem letu umrlih članov: Vč. g. Fr. Čarmana, voj. župnika v pok., g. dr. Fr. Celestina, profesorja v Zagrebu, in trgovca v Mariboru, g. Maksa Morića. Deželni zbor kranjski je društvu naklonil 200 gld. Večja darila so društvu poklonili trije društveni ustanovniki: Prezvizišeni knez in škof lavantinski, dr. Mihael Napotnik, vč. g. dr. Anton Gregorič, drž. poslanec itd., in g. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru. Mej gg. državnimi poslanci je g. Anton Globočnik pl. Sorodolski nabral lepo svoto. Svojega premilostljivega vladiko so lepo posnemali rodoljubni Slovenci v Mariboru, ki so po gospodu Francišku Dolencu, trgovcu v Mariboru, društvu poslali še večjo svoto, nego druga leta. Posebna hvala gre slovenski posojilnici v Mariboru, ki je, kakor vsako leto, tudi letos društvu podarila 50 gld. V Mariboru je število požrtvovalnih prijateljev podpornemu društvu naraslo, zato gre pač tudi vrlemu društvenemu poverjeniku gospodu Fr. Dolencu iskrena hvala! — Izmej posojilnic so darovale: Slavna kmetijska posojilnica okolice ljubljanske, dalje posojilnice v Ptuj, v Šoštanju in v Sinjci vasi na Koroškem. Iz Brežic je gospod Janez Munda, c. kr. okr. živinozdravnik, iz Gorice gospod Andrej Kragelj, c. kr. profesor, iz Kamnika gospod dr. Karol Šmidinger, c. kr. notar, iz Novega Mesta pa pravnik Aleksander Šesek poslal društvu lepo svoto; gg. dijaki v Ribnici in gg. akademiki v Novem Mestu pa so v korist podpornemu društvu priredili slavnosti; donesek teh je letos jedino pomnožil društveno glavnico. — Kot

ustanovnik se letos ni oglasil nobeden! — Slovensko časništvo si je pridobilo za društvo posebnih zaslug; posebno je imenovati časopise: „Domovina“, „Edinost“, „Slovenec“, „Slovenski Narod“, „Slovanski Svet“, „Soča“ in „Südtirolische Post“. Društvo pa je to leto ipak imelo manj dohodkov, kot lani, prsilcev pa mnogo več. Tej nemili prikazni je pač največ kriva potresna nesreča! Daj Bog, da bode v tem letu društvu osoda milejša! Zato more največ storiti požrtvovalnost slovenska! Jeden podpiranec, koroški Slovenec, je društvu povrnil polovico njemu dane podpore! Lep vzgled za mnogo podpirancev, ki so že v raznih službah! Lep slučaj! Prvi, ki je na troške tega društva svoje študije zvršil, bil je — koroški Slovenec. Mej podporniki je tudi več Čehov. Društvo izreka vsem iskreno hvalo, ki so na kateri koli način podpirali društvo! — Vseh dohodkov je društvo imelo 1122 gld. 68 kr., od teh pripada osnovni glavnici 67 gld. 69 kr. Vsa glavnica iznaša 4540 gld. 7 kr. Troškov je imelo društvo 1239 gld. 94 kr. Odbor je v devetih sejah mej 53 prsilcev v 264 slučajih v denarju razdelilo 638 gld. 50 kr., za znamke-obednice pa 524 gld. 75 kr. Vsaka obednica je stala 25 kr. — Po študijah je bilo mej podpiranci: 18 juristov, 13 filozofov, 6 medicincev, 7 tehnikov, 6 veterinarcev, 2 akademika kiparja in 1 konservatorist; po kronovinah: 38 Kranjcev, 7 Primorcev, 6 Stajercev, 2 Korošca, skupaj 53 podpirancev. V sedmih letih je društvo razdelilo 6386 gld. 46 kr., glavnica znaša 4540 gld. 7 kr. Vsega skupaj je torej društvo do sedaj prejelo 10.876 gld. 53 kr.! Vsakemu domoljubu priporočamo naslov društvenega blagajnika, vč. g. dr. Fr. Sedeja, na Dunaju I, Augustinerstrasse 7!

Narodno gospodarstvo.

Ponudbeni razpis.

Ravnateljstvo kr. srbskih državnih železnic v Belemgradu potrebuje za l. 1896 različnih materialij, kakor vrvi, motvozov, brezovih metelj, slamnatih metelj, smolnatih bakelj, košev za premog itd., katere misli potom ponudbene licitacije kupiti.

Vzorci se nahajajo v ekonomijskem oddelku ravnateljstva in so licitantom vsaki čas na razpolago.

Materijali se imajo se poslati v dveh obrokih in sicer prva polovica začetkom aprila in druga polovica začetkom avgusta 1896. l.

Natančnosti o kakovosti blaga, o določitih za pošiljatev, o kaveiji, o ponudbeni obliki razvideti so iz ponudbenega razglasa, ki je vsakemu na ogled v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Ponudbeni razpis kr. srbskega drž. monopolnega upravnistva v Belem gradu.

Vodstvo srbskih državnih monopolov potrebuje za tobačno tovarno za l. 1896 različnega železnega, špecerijskega in papirnatega blaga, dalje deske različne kakovosti in količosti, kar si misli kupiti potom ponudbene licitacije.

Vzorci omenjenih predmetov se nahajajo v ekonomijskem oddelku vodstva državnih monopolov, kjer se jih lahko ogleda.

Ponudbe, ki morajo imeti natančna določila cen in kolek 10 dinarjev, vposlati je vodstvu za železno blago do 20. januarja 1896, za špecerijsko blago do 24. januarja 1896 l., za papirnato blago do 27. januarja 1896 l. in za deske do 1. februarja 1896 l.

Ponudbeni razglas se lahko pogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Semenj za poljedelske stroje na Dunaju.

C. kr. kmetijska družba dunajska priredi v razstavnih prostorih v c. kr. pratra na Dunaju od 9. do 14. maja 1896 II. mejnarodni semenj za poljedelske stroje. Namen semnja je, da se ponudi poljedelcem prilika nakupiti si kar potrebujejo, in da bi kmetijske družbe spoznale najboljše sestave poljedelskih strojev.

Semenj sestoji iz 10 oddelkov. V nekaterih oddelkih se namerava prirediti tudi „skušnja novostij“ na polju kmetijske strojne tehnike.

Objave naj se pošljejo do 15. marnja 1896 na odbor — Dunaj I. Herrengasse 13 — v kar se je posluževati priglasilnih formularov. Prijave za „skušnja novostij“ doposlali se pa imajo že do 1. marnja in se morajo dotične stvari odboru poslati najdalje do 9. aprila 1896.

Program tega strojnega sejma je na razgled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Telegrami.

Dunaj, 13. januarija. Včeraj je vsprejel ministerski predsednik deputacijo zveze železniških uradnikov, ki mu je izročila prošnjo, v kateri se izraža želja, naj bi se vlada pri sestavljanju načrta za službeno pragmatiko ozirala na splošne zahteve uradniškega osebja pri državnih železnicah.

Dunaj, 13. januarija. Kakor poročajo razni listi, so vložili dr. Lueger in tovariši pri upravnem sodišču pritožbo proti svojedobnemu razpuščenju mestnega zbora.

Trst, 13. januarija. V tukajšni plinovi tovarni je počila danes zjutraj vodilna cev. Trije delavci so težko ranjeni.

Praga, 14. januarija. Poslanec Russ je v današnji seji vtemeljeval predlog glede vstanovitve volilnih skupin ter povdarjal, da noče nikogar vznemirjati, in da je njegov predlog le neznatna usluga, katero zaslužijo Nemci za svoje delovanje v deželnem zboru. Ta predlog ima jedini namen, da pospešuje narodnostni mir. Po daljši debati se je vsprejel z večino veleposestniških glasov prvi del predloga, da se ima ta izročiti posebni komisiji; drugi del pa, ki pravi, da mora komisija poročati v 14 dneh, se je odklonil. Za predlog so glasovali Nemci in nemški veleposestniki.

Bregenz, 13. januarija. V današnji seji deželnega zbora je vtemeljeval poslanec Thurnherr svoj predlog, v katerem pozivlja vlado, naj povodom pogajanj glede obnove pogodb z Ogersko kolikor možno dela za totranske interese in naj skuša dognati pravično razmerje mej obema kvotama. — Predlog se je izročil gospodarskemu odseku.

Rim, 13. januarija. Po poročilu „Agencia Stefani“ iz Masave so Šoanci z nova napadli trdnjavo Makalle, toda italijanski vojaki so sijajno odbili napad. Sovražniki imajo veliko izgubo, kar potrjujejo tudi poizvedovalci. Ti poročajo tudi, da razsajajo v šoanskem taboru nalezljive bolezni, ker ne pokopujejo mrtvih trupel.

Carigrad, 13. januarija. Sultan je podelil velikemu vezirju za njegovo plodono delovanje Impiaz-ev red.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
13	9. zvečer	734.8	-4.8	sr. jvzh.	poloblačno	
14	7. zjutraj	733.4	-6.3	sr. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	729.7	-1.8	sl. jvzh.	"	

Srednja včerajšna temperatura -6.3°, in za 3.7 pod normalom.

Poslano.

44 1-1

V deželnem zboru so imeli nekateri gospodje poslanci o priliki računskega sklepa deželne kmetijske šole v Grmu dne 4. t. m. tudi mojo osebo v delu.

Da ne bode svet napačno sodil o mojem poslovanju, moram resnici na ljubo odločno zavračati neosnovane napade na mojo osebo. Pri predbacivanih nesrečah, ki so se zgodile na Grm, nisem imel jaz nobenega opravka, kakor mi mora to vodstvo vsaki čas spričati. K prvi kravi, katera je bila prodana zaradi jalovosti, me vodstvo sploh klicalo ni; k drugi kravi, ki je poginila vsled napanjanja, me je vodstvo — kakor sem pozneje zvedel — sicer klicalo, toda bil sem takrat odsoten, ker sem se nekaj dni poprej odpeljal na Dunaj.

Mene tedaj ne zadene pri teh nesrečah nobena krivda, in nujno bi bilo želeli, da se gg. poslanci drugo pot bolje informirajo o takih zadevah, da ne bodo žalili po krivem osebe, ki so čisto nedolžne, kakor se je v tem slučaju zgodilo z menoj.

Novo Mesto, dne 12. januarija 1896.

Otmár Skale,

e. kr. okrajni živinozdravnik.

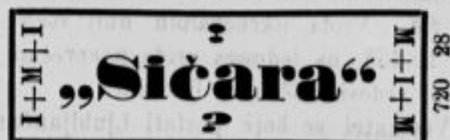
Vsebina 1. zvezka 1896:

1. Knez Ljudevit. Zložil A. Hribar. Krški dol. — Dvojni up krškega grada. Divje deklice. 2. Iz ljubezni. (Novela.) Spisal Dragutin. 3. Sin. (Krajinska idila.) Spisal Podgoričan. 4. Vzori in boji. Po prijateljevih pismih priobčil Jož. Ošaben. 5. Prijatelj. Zložil Anton Medved. 6. Avstrijska Riviéra. Opisal Jos. Rozman. 7. Ob mlinskem kolesu. Spisal dr. A. Ušeničnik. 8. Črtice iz zgodovine lepih umetnostij. Spisal dr. Anton Medved. 9. Književnost. A. Slovenska. B. Hrvatska. C. Bolgarska. 10. Glasba. 11. Razne stvari. — Na platnicah. Bodočnost slovenskega naroda. — Slike: 1. Božični podprtniki. Risal M. Jama. 2. Pogled na Opatijo (s poti na Veprinac.) A. Beer. 3. Ob izviru selške Sore. Risal J. Grohar. 4. Sveti Trije Kralji. Slikal N. Poussin. 5. Skupina iz igre „Živela Avstrija!“

Hiša v Cerknici,

z vsemi gospodarskimi poslopji, pripravná za gostilno, trgovino, pekarijo, v sredi trga, pri glavni cesti, oddá se takoj v najem. Za gostilno in žganjetoč je potrební patent pri hiši.

Natančnejši pogoji zvedó se v Cerknici hiš. št. 62. 24 3-2

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvala lepo temno-črna se lesketajoča in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne, ustanov. l. 1832, ljene na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: St. Fernolendt.

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pismeni pečatni vosek. 33 52-1

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja zeliščni sirop

imenovan tudi

sok za prsi, pluća in zoper kašelj

prirejen iz

planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 stekl. 5 gl.

Dobiva se v 734 7

lekarni Trnkóczy-jevi poleg mestne hiše v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

48 1-1

Globoko užaljena rodbina Korbar poróča sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je noč ob 12. uri zaspala v Gospodu neizmerno ljubljena žena, oziroma mati, stara mati in tašča, gospa

Marija Korbar

po jako dolgo trajajoči mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 68. letu starosti.

Pogreb predrage ranjce bode v četrtek, dne 16. t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri sv. Stefanu.

Predraga ranjca bodi priporočena v blag spomin in pobožno molitev.

V Spodnji Hrušici, dne 14. jan. 1896.

V zalogi Katoliške Tiskarne v Ljubljani izšlo je ravnokar:

12 Marijinih pesmij

za mešan zbor zložil

Janez Pogačnik

op. 8.

Cena partituri 50 kr. Vsak glas velja 10 kr. Po pošti 3 kr. več.

Dunajska borza.

Dne 14. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	65		
Avstrijska zlata renta 4%	122	30		
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	40		
Ogerska zlata renta 4%	121	90		
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	95		
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	996			
Kreditne delnice, 160 gld.	356	75		
London vista	121	60		
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	40		
20 mark	11	87 1/2		
20 frankov (napoleonidor)	9	62 1/2		
Italijanski bankovci	44	05		
C. kr. cekini	5	71		

Dne 13. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158			
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192			
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99			
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140	75		
Dunavske vravnave srečke 5%	128	75		
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105			
Posojilo goriskega mesta	112			
4% kransko deželno posojilo				
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99			
Priporočne obveznice državne železnice	218	50		
" " južne železnice 3%	168	80		
" " južne železnice 5%	131	90		
" " dolenskih železnice 4%	99	50		

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	133			
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18	80		
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	25		
Salmove srečke, 40 gld.	68			
St. Genois srečke, 40 gld.	69			
Waldsteinske srečke, 20 gld.	54			
Ljubljanske srečke	22			
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	163			
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3360			
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	468			
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99	25		
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62			
Montanska družba avstr. plan.	80	20		
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159			
Papirnih rubljev 100	129	75		

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za izgube pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za donego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.